

Inde fit, quod cum omnipotentia sit de se in-
differens ad effectus creatos producendos, & hi
sint etiam indifferentes, ut vel à sola omni-
potentia, vel ab ea. & causa secunda producantur:
quia juxta communioem sententiam, datur po-
tentia obedientialis in quolibet ad quodlibet,
adhuc respectu effectuum à solo Deo penden-
tium, requiritur actio superaddita. Quod si ali-
quis effectus sit, qui à solo Deo dependeat, ita
ut potentia obedientialis respectu illius repug-
net, tunc adhuc actio productiva illius non de-
bet esse immanens Deo, & cum decreto iden-
tificata, quia potest dici cum Patre Ramires,
de prædestinatione, disp. 6. capite 1. quod
tunc actio identificatur cum solo termino, nam
hic est essentialiter determinatus, ac per con-
sequens determinatio sui, ut à sola omnipoten-
tia procedat: per hoc tamen non tollitur, quod
sit possibilis creatio identificata cum decreto, ut
in Philosophia defendi. Hinc, nego antecedens
cum consequentia.

Argumentum quintum: intellecta divina vo-
luntate ut efficaciter decernente aliquid objec-
tum, & præcisa omni alia potentia executiva,
illud existeret; sed non sine aliqua potentia pro-
ductiva ad extra: ergo voluntas est formaliter
talis potentia, ac per consequens omnipotentia
non distinguitur formaliter à voluntate divina,
ut *decretiva*, nec ejus actio à decreto. Nego ma-
jorem, quia tunc divina voluntas non haberet
effectum *effectivè efficacem* ex defectu potentia
executivæ; sed solum *efficacem affectivè*, id est,
af.

SECTIO I.

affectum sine effectu, sicut nos sæpè habemus.
Neque obest, quod in eo casu esset voluntas
divina chymærica, utpotè ejus *velle efficaciter*
separaretur à *posse*, nam hæc chymæra, non ex
mea conclusione, sed ex argumento tuo, &
sententia sequitur.

SECTIO II.

*Quale sit decretum applicativum omni-
potentiæ, tam ad effectus necessarios,
quam ad liberos?*

Præmittendum est: quod applicatio omni-
potentiæ potest esse, vel ad effectus à solo
Deo pendentes, ut est productio Angeli, vel
ad effectus pendentes à Deo, & creatura, ut
sunt actus vitales: vel ad effectus physicos ne-
cessariò productos à causa creata, ut est calor
ab igne; vel ad effectus moraliter, sed tantum
materialiter malos, ut est odium Dei necessa-
riò productum ab homine, & actus etiam pri-
mo primi circa objectum prohibitum, vel de-
nique ad actus liberos, sive bonos, sive malos
formaliter, & de omnibus his quæritur, qua-
liter Deus ad illos suam omnipotentiam appli-
cet? An, scilicet, per decretum cum effectu
connexum, & efficax vel per decretum indiffe-
rens, seu compatibile, tam cum effectu, quam
cum carentia illius? Pro resolutione fit.

Prima conclusio cum communi Theologo-
rum sententia: Deus ad effectus ab eo solo
D 2
pen-

pendentes, & ad effectus necessarios, nullamque malitiam moralem materialem continentem, procedentesque à Deo simul, & creatura applicat suam omnipotentiam per decretum liberum efficax, & determinatè connexum cum uno extremo, ad quod est concursus. Probatur conclusio: quoties nullum est inconveniens ex parte effectus, tunc ex parte Dei nulla est aptior applicatio omnipotentiae, quam, quae essentialiter connectitur cum effectu, nam per eam redditur omnipotentia ab effectu, & actu secundo inseparabilis, sed respectu dictorum effectuum nullum est inconveniens in applicatione connexa, quia neque in eis datur malitia moralis objectiva, neque libertas, cui applicatio cum uno extremo connexa obsit: ergo datur talis applicatio.

Respondebis cum Patre Joanne Marin de praedestinatione, disp. 5. sect. 2. num. 11. Deum ad effectus necessarios causarum secundarum applicare omnipotentiam per decretum indifferens, ut sic extendatur libertas Dei ad omnipotentiam naturaliter applicandam per plura, & diversa exercitia, scilicet, jam per connexum, jam per indifferens. Sed contra: quia applicare omnipotentiam ad effectus necessarios per decretum indifferens potius est contra dominium Dei: ergo per eam applicationem non commendatur Dei libertas. Probatur antecedens: dominium Dei petit, ut nisi creata libertas obstet, omnis effectus dependeat à Deo, non solum ut immediatè efficiente, sed etiam ut libe-

liberè immediatè determinante; atqui si ad effectus necessarios, in quibus non obstat creata libertas, applicetur omnipotentia per decretum indifferens, illi non pendent à Deo ut immediatè liberè determinante; ergo applicare omnipotentiam, &c.

Secunda conclusio cum communi Theologorum contra Nominales, & paucos alios relatos ab Oviedo, controversia 7. Physicae, & à Patre Marin de bonitate, & malitia, disp. 6. lect. 3. Deus ad actus moraliter, sed solum materialiter pravae, ut est odium Dei necessario elicitum, non applicat omnipotentiam per decretum efficax, connexumque, sed per indifferens. Probatur conclusio: si Deus per tale decretum applicaret omnipotentiam ad actus moraliter objectivè materialiter pravae, Deus peccaret: ergo non ita applicat. Probatur antecedens: si Deus ita applicaret, esset causa *per se* objecti moraliter objectivè mali cognoscens esse malum; sed hoc esset peccare: ergo peccaret.

Probatur minor: creatura cauans *per se* in alia actiones, respectu illius moraliter, sed tantum materialiter objectivè malas, peccat, ut patet in eo, qui per se causet in amente actus turpes; sed non ex alio titulo peccat, nisi quia est causa *per se* objecti moraliter objectivè mali cognoscens esse malum: ergo si Deus similiter se haberet, peccaret. Ulterius: odium Dei per se ita est intrinsecè malum, & naturæ rationali deformis, ut non possit aliter sine culpa fieri, nisi faciendo illud sine libertate, vel

cum errore invincibili; sed Deus cauſans *per ſe* in creatura odium Dei materialiter obiectivè malum reſpectu creaturæ, illud non faceret ſine libertate, aut cum errore: ergo illud non faceret ſine culpa, ac per conſequens peccaret.

Tertia conſuſio cum noſtris, contra Thomiſtas: Deus ad actus liberos creaturarum, tam moraliter formaliter malos, quam honeſtos applicat ſuam omnipotentiam per decretum indifferens. Probatur conſuſio, ex Divo Thoma, qui i. part. quæſt. 19 art. 8. ait: *Deus vult quadam fieri contingenter, & idè quibuſdam aptavit cauſas contingentes, ex quibus effectus contingenter eveniant.* Tum ſic argumentor: Deus volens aliquid fieri contingenter, aptat illi cauſas contingentes; ſed Deus vult actus creaturæ liberos tam malos, quam bonos fieri contingenter, quia vult eſſe liberos: ergo illis aptat cauſas contingentes; ſed omnipotentia ut applicata, eſt cauſa actuum creaturæ liberorum: ergo eam Deus illis aptat contingenter; ſed aptare contingenter, eſt aptare per decretum conjungibile tam cum actu, quam cum carentia illius, quod eſt applicare per decretum indifferens: ergo. ita applicat.

Probatur deinde ratione: ſi Deus ad actus liberos non applicat omnipotentiam per decretum indifferens, applicat per decretum connexum; ſed non applicat per connexum: ergo per indifferens. Probatur minor: tale decretum connexum, vel eſt inimpedibile, vel impedibile; ſed non eſt inimpedibile, nam ſic eſſet præ-

præ-

prædeterminans, & incomponibile cum libertate, juxta probationes alias ſæpè datas; neque eſt impedibile: ergo Deus non applicat omnipotentiam per decretum connexum. Probatur ſeconda minoris pars: nullum conſtitutivum libertatis eſt impedibile per ipſum libertatis exercitium; ſed decretum applicativum omnipotentia ad actum liberum eſt conſtitutivum libertatis ad ipſum: ergo non eſt impedibile per ipſum. Major eſt evidens, quia exercitium libertatis eſt effectus illius, & cum omnis effectus debeat in eodem instanti coëxiſtere ſuæ cauſæ, nequit eam impedire, alioquin cauſa; & ejus carentia ſimul exiſterent.

Probatur ergo minor: omne id, quo etiam mentaliter præciſo, & reliquis permanentibus, non manet aliquod conſtitutum, eſt illius conſtitutivum, ut eſt notum; ſed etiam mentaliter præciſo decreto applicativo omnipotentia, & reliquis manentibus non manet libertas, quia adhuc poſita omnipotentia intimè præſente voluntati, judicio indifferente, & reliquis, ſi Deus nollet concurrere ad actum, carentia actus eſſet neceſſaria, cum non poſſet non dari, ac per conſequens deficeret libertas illius: ergo decretum applicativum, &c. Reſpondet cum aliquibus Recentioribus Caſtel: non repugnare, quod aliquod principium ſit connexum cum actu, immediatum eſſentialiter prærequiſitum, & conſtitutivum libertatis, & quod ſit per omiſſionem actus impedibile, ut patet in imperio efficaci, non tollente immediatam actus libertatem.

D 4

Sed

Sed contra : quia si omissio actus est necessaria, non datur libertas ; sed omissio actus impediens essentialiter constitutum libertatis est omnino necessaria, quia est habita sine libertate, utpotè destituta suo constitutivo : ergo si datur omissio actus impediens essentialiter constitutum libertatis, non datur libertas ad actum, ac per consequens repugnat, quod essentialiter constitutum libertatis ad actum, sit per omissionem actus impedibile. Exemplum imperij non est contra me, qui cum communi sententia teneo ; imperium efficax tollere immediatam actus libertatem : neque etiam adversus contrarium defendentes ; hi enim non ponunt imperium, ex parte signi libertatis, sed ex parte alterius potestatis comitanter se habentis, & per exercitium libertatis impedibilis.

Respondent alij distinguendo majorem evidentem, qua secundam partem minoris probamus : nullum constitutum libertatis est impedibile per ipsum libertatis exercitium proveniens à tota potentia, & libertate adæquatè sumpta, concedunt ; inadæquatè sumpta, negant. Sed contra : quia exercitium libertatis inadæquatè sumptæ est necessarium, ut patet : ergo illud constitutum connexum cum actu solum potest impediri per exercitium libertatis necessarium ; sed eo ipso talis libertas est chymarica : ergo & falsa solutio. Probat minor : libertas, quæ solum ut necessitata ad unum extremum potest aliud impedire, est chymarica, quia non est potens liberè operari, cum sit liber-

bertas ; sed libertas, quæ solum per exercitium sui necessarium potest aliquid connexum cum actu impedire est libertas, quæ solum ut necessitata ad unum extremum potest aliud impedire : ergo est chymæra.

Jam verò alij Recentiores concessa majori dicti syllogismi, utpotè certa, negant minorem, nimirum, quod decretum applicativum omnipotentia sit constitutum libertatis, quia dicunt, eam solum constitui per omnipotentiam secundum se sumptam cum reliquis principijs, & decretum tantum esse applicationem principij, ideoque extra libertatem se habere : sicut se habet decretum collativum auxilij etiam connexum cum uno extremo, v. g. consensu, & unice existens. Sed contra : quia ut constat ex probatione dictæ minoris, supra posita, evidens est, decretum applicativum constituere libertatem ; & aliunde etiam constat, quod decretum collativum auxilij libertatem non constituit, quia non se habet proximè ad consensum, sed remotè causando auxilium, neque est requisitum ad hoc, cum possit per aliud indifferens causari : decretum autem applicativum est omnino requisitum ad consensum.

Sed contra dices : quod licet hoc decretum collativum auxilij non sit requisitum ; est tamen requisitum *vagè* aliquod decretum auxilij causativum : ergo licet aliquod decretum applicativum omnipotentia sit essentialiter requisitum ad libertatem ; eam non tamen constituit. Contra tamen est : quia disparitas est evidens, nam si mente

mente secludamus, omne decretum collativum auxilij, & supponamus, auxilium existere cum reliquis comprincipiis, intelligetur libertas, cum intelligatur tota potentia proxima indifferens; atqui si mente secludamus omne decretum applicativum omnipotentiae, & supponamus existere reliqua comprincipia, non intelligetur libertas, ut supra probatum est: ergo hoc est constitutivum libertatis; non verò illud, & est data disparitas.

ARGUMENTA CONTRARIA.

Argumentum primum contra primam conclusionem: causa necessaria, v. g. ignis ex se est determinata ad producendum suum effectum, positis alijs prærequisitis ex parte actus primi: ergo pro applicatione omnipotentiae non requiritur decretum determinatè connexum, & efficax, nam posito decreto indifferenti per determinationem causae necessariae determinabitur concursus actualis omnipotentiae, & ponetur antecedens connexum cum hac numero operatione. Præmitto: quod cum causa necessaria sit essentialiter subjecta Deo, & in ea non obstat ratio libertatis, determinatio illius dicit ordinem essentialem ad determinationem Dei, & ipsa licet sit ex se determinata ad agendum; non tamen *immediatè*, sed media Dei efficaci determinatione.

Deinde causa necessaria solum est de se determinata ad speciem effectus, & actionis, scilicet, ignis v. g. ad producendum ignem; non

non verò ad individuationem, hoc est, ad effectum *A* præ *B*, nam per quemlibet satiatur ejus exigentia, & fecunditas; similiterque dic de actionibus: inde ad individuationem debet à Deo determinari, non quidem determinatione negativa, stante in negatione concursus ad alios effectus præter *A*, cum indifferentia tamen ut ponatur *A*, vel ejus carentia; quali determinatione Deus causas liberas determinat; sed determinatione *positiva*, determinatè connexa cum hoc effectu, & opposita carentiae illius. Hinc in forma distinguo antecedens: ex se est determinata immediatè, nego; media efficaci determinatione Dei, subdistinguo: ex se est determinata, quoad speciem, concedo; quoad individuationem, nego, & consequentiam propter dicta in præmissis, & in probatione conclusionis.

Argumentum secundum contra secundam conclusionem: Deus potest se solo producere odium Dei in lapide, nam actus vitalis consistit in qualitate, & non in actione, juxta meam sententiam: ergo pariter potest in subjecto rationali causare per se odium Dei materialiter malum. Probatur consequentia: non minus manet in genere physico odium Dei necessario elicatum respectu creaturæ rationalis, quam respectu lapidis; sed quia respectu lapidis odium Dei maneret in genere physico, sicut calor v. g. quia non redderet lapidem odio habentem Deum, potest Deus illud causare per se in lapide: ergo pariter in creatura rationali. Pater
Marin

Marin supra, sectione 3. num. 19. negat antecedens, quia cum tendentia odij Dei sit intrinsicè dissona rationi, & Deo, utpotè Dei averfiva, nunquam potest licitè causari per se adhuc in lapide ab agente rationali, & libero, qualis est Deus.

Verum ego judico, adhuc permisso antecedenti, posse negari consequentiam, & disparitatem ab iplo arguente in probatione consequentiæ infinuatur: etenim respectu lapidis non datur lex obligans, adhuc *in actu primo* ad non habendum Dei odium, cum sit incapax legis; at respectu creaturæ rationalis datur ea lex obligans *in actu primo*, & ex se habens vim obligandi *in actu secundo*, quamvis in casu conclusionis per accidens non obliget: ex alia autem parte lapis non denominaretur odio habens Deum, cum non viveret per illud odium; at verò creatura rationalis denominaretur odio habens Deum, quamvis materialiter, & idèò Deus nequit causare per se in ea odium, licet demus in lapide posse causare.

Argumentum tertium: creatura rationalis, quæ sine libertate agit, se habet in actione sicut agens naturale; sed Deus determinatè conexo decreto potest causare per se actionem agentis naturalis: ergo & actionem creaturæ rationalis agentis sine libertate, quamvis sit odium Dei. Ad argumentum distinguo majorem: se habet formaliter sicut agens naturale, quatenus neutri sua actio imputatur ad culpam, concedo; se habet materialiter sicut agens naturale, nego: quia respectu hujus sua actio neque

neque materialiter objectivè est mala: respectu verò creaturæ rationalis odium Dei est in nostro casu malum materialiter objectivè.

Argumentum quartum: si quis invincibiliter judicaret, se teneri ad mentiendum, & mentireretur, Deus esset causa per se illius mendacij; & similiter esset causa per se erroris illius, qui invincibiliter judicaret, Personas divinas esse quatuor; atqui tam mendacium, quam hic error essent actus materialiter objectivè mali: ergo potest esse causa per se talis mali. Nota: quod cum detur regula generalis dictans: *honestum esse facere id, quod judicatur obligatorium*, illi actus essent moraliter honesti, & solum remotè materialiter mali; non vero proximè ratione circumstantiæ honestantis, indeque Deus potest esse causa per se illorum; non tamen posset esse in casu conclusionis, quia licet odium Dei non esset formaliter malum; tamen neque esset honestum, aut licitè posset conciliari, cum nulla detur regula dictans, illud esse licitum. Hinc, distinguo majorem: Deus esset causa per se mendacij in eis circumstantijs, concedo; præcindendo ab eis, nego; & minorem: essent materialiter proximè mali, nego; remotè, concedo.

Argumentum quintum contra tertiam conclusionem ab autoritate: Concilium Tridentinum, lect. 6. canone 8. dicit: *si quis dixerit, mala opera, ita ut bona Deum operari, non permiffivè solum, sed etiam propriè, & per se, anathema sit*; sed si Deus omnipotentiam applicat per decretum indifferens, ita operatur bona opera,